

Mijten tellen, wat gaat er mis?

Tekst Chrys Charpentier en Joke van Gils, Bijengezondheidsteam Noord-Brabant

Bijengezondheidsteams diagnosticeren te vaak als doodsoorzaak varroa, meent de imker, terwijl hij geen of nauwelijks mijten op de varroalade (onderlegger) heeft gezien. Hij trok de conclusie dat de varroabelasting gering was en in het najaar blijken er toch volken gestorven te zijn door varroa.

Waarom gaat het mis?

Het aantal mijten op de varroalade is niet alleszeggend. Als u telt en u vindt veel mijten dan weet u dat u moet bestrijden. Maar als u weinig mijten op de varroalade ziet, dan wil dat nog niet zeggen dat u niet moet bestrijden. Gevallen mijten kunnen wegwaaien. Mijten op dode bijen liften mee terug met de uitvaartverzorgsters die de dode bijen buitenzetten en hebben zo een retourtje bijenvolk. Oorwormen en mieren beschouwen de varroalade als een afhaalrestaurant met gratis mijtenburgers.

Wij stellen voor dat – als u denkt dat er weinig mijten vallen – u uw volk toch met mierenzuur gaat behandelen en dan de mijtval telt. U zult verbaasd staan van de hoeveelheid mijten die toch nog valt. Bijenteeltonderzoeker Tjeerd Blacqui re deed een proef in het lab van Bijen@wur. Hij vroeg aan een medewerker om een lijmplank uit te rusten met honderd dode mijten erop, netjes in een raster, zodat de mijten goed terug te vinden waren. Twee dagen later lagen er geen mijten op de lijmplank, wel waren er nog een paar mieren, ook op zoek naar mijten (Blacqui re, 2014).

Goede raad

- Bent u een jonge imker, bestrijd dan zoals u dat in de basis cursus hebt geleerd, namelijk volgens de brochure *Effectieve bestrijding van varroa* van Bijen@wur, het zogenaamde driegangenmenu.
- Heeft u enkele jaren ervaring, leer dan de nuances van de varroabestrijding in de gevorderdencursus.
- Heeft u meer ervaring, tel dan uw mijten volgens een van de tips in het kader.
- Is tellen niks voor u? Bestrijd dan altijd zoals beschreven in de brochure *Effectieve bestrijding van varroa* van Bijen@wur.
- Idealiter zou u over moeten kunnen gaan op varroaresistente koninginnen. Maar de beschikbaarheid is voor zeer veel imkers nog beperkt.

De beoordeling van de natuurlijke mijtval in juli kan grofweg in drie groepen worden ingedeeld (Pohl, 2022):

- 5 mijten per dag: geen acuut gevaar;
- 5 - 10 mijten per dag: behoorlijke besmetting, binnenkort behandelen;
- 10 mijten of meer per dag: direct behandelen.

Deze getallen zijn een zeer grove benadering en kunnen sterk vari ren naar gelang de toestand van het bijenvolk. De broedomvang en de volkssterkte zijn bepalend.

Conclusie

Met en is niet altijd weten. Met een blaadje eronder leggen bent u er niet. Met tellen heeft u pas de eerste stap naar

Geolied papier, foto priv collectie

Tip 1

- Bedek de varroalade met schone vellen keukenrol.
- Besproei het keukenrolpapier met slaolie en zorg dat het papier doornat is.
- Tel meerdere dagen achtereenvolgens. Noteer het aantal gevallen mijten gedeeld door het aantal dagen. Schrijf de gemiddelde mijtval op uw kastkaart en beoordeel of u moet behandelen. Telt u pas na bijvoorbeeld zeven dagen dan is de kans op geen mijten zien groot als gevolg van het foerageren door mieren. Telt u iedere dag dan is die kans te verwaarlozen.
- Even vegen met het geoliede papier en de la is schoon.

Tip 2

- Doe als in tip 1, maar gebruik een rol keukenpapier die gedrenkt is in een stevige plastic zak met slaolie. Na een paar uur is de rol verzadigd en kan hij gebruikt worden. De geoliede keukenrol is maanden houdbaar.

Tip 3

- Doe als in tip 1, maar gebruik geen papier maar een verfr ller voor het insmeren van de varroalade met biologische kettingzaagolie. Die olie plakt het beste.

Tip 4

- Stel uw kasten mierenvrij op. Smeer de poten van de bok rondom met vaseline in en houd de poten daarna vet. Ook kunt u de poten van de bok in bakjes met olie zetten. Zorg er dan voor dat de mieren geen bruggetjes vinden.

weten gezet. De telgegevens zijn zeer sterk afhankelijk van de omstandigheden op de varroalade en moeten juist worden ge nterpreteerd. Probeer de factoren die de gegevens kunnen be nvloeden uit te schakelen. ●

Literatuurlijst zie aanvullingen op de NBV-site: bit.do/aanvullingen-bijenhouden

